

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2020-5-044 (Devralma)
Karar Sayısı : 20-51/708-316
Karar Tarihi : 26.11.2020

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ahmet ALGAN, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER : Gözde MAVİ, Tülay ŞİMŞEK SARI

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: - QTerminals W.L.L.

Temsilcileri: Av. Umut KOLCUOĞLU, Neyzar ÜNÜBOL,

Av. Ali TUNÇSAV

Sağlam Fikir Sokak Kelebek Çıkmazı, No:5 34394 Esentepe
İstanbul

(1) **D. DOSYA KONUSU: Ortadoğu Antalya Liman İşletmeleri A.Ş.'nin tek kontrolünün QTerminals W.L.L tarafından devralınması**

(2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 05.11.2020 tarih ve 11805 sayı ile giren, eksiklikleri 18.11.2020 tarih ve 12436 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 20.11.2020 tarih ve 2020-5-044/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı, ancak taraflar arasında akdedilen sözleşmenin 15.1. maddesinde satıcıya tüm Türkiye için getirilen kısıtlamaların Batı Akdeniz Bölgesi'nde geçerli olacak şekilde düzenlenmesi şartıyla yan sınırlama olarak kabul edilebileceği ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

(4) Yapılan başvuruda, Ortadoğu Antalya Liman İşletmeleri A.Ş.'nin (ORTADOĞU ANTALYA LİMANI) hisselerinin %99,99'unun QTerminals W.L.L. (QTERMİNAL) tarafından Türkiye'de kurulacak özel amaçlı bir şirket aracılığıyla devralınmasının planlandığı belirtilerek söz konusu işleme izin verilmesi talep edilmektedir.

(5) ORTADOĞU ANTALYA LİMANI, Antalya'da bulunan Akdeniz Limanı'nın (PORT AKDENİZ) yönetimi ve işletilmesi faaliyetini sürdürmektedir. ORTADOĞU ANTALYA LİMANI¹ ve aynı zamanda PORT AKDENİZ hâlihazırda Global Liman İşletmeleri A.Ş. (GLOBAL LİMAN) vasıtasıyla nihai olarak Global Yatırım Holding A.Ş. (GLOBAL YATIRIM) tarafından kontrol edilmektedir.

(6) Bildirim konusu işlemin devralan tarafı olan QTERMİNAL, Katar'da bulunan Hamad Limanı'nı işletmek amacı ile kurulmuş olup Ekim 2017'den beri söz konusu faaliyetini sürdürmektedir. QTERMİNAL'ın hissedarları Katar Ulaştırma ve İletişim Bakanlığının sahipliğinde ve kontrolünde olan Qatar Port Management Company (MWANİ) ile Qatar Navigation QPSC'dir (MİLAHA). Söz konusu teşebbüsün (.....) oranındaki payı

¹ ORTADOĞU ANTALYA LİMANI'nın Türkiye ve dünyadaki tek faaliyeti PORT AKDENİZ'in yönetimi ve işletilmesi olduğundan kararın devamında her ikisi de PORT AKDENİZ adı altında anılacaktır.

MWANI'ye, (.....) oranındaki payı ise MİLAHA'ya ait olup MWANI tarafından tek başına kontrol edilmektedir.

- (7) Bildirim formunda yer verilen bilgilere göre, PORT AKDENİZ'in %99,99 oranındaki payı Katar finans merkezinde kurulan QTerminals Holding Company LLC'nin² sahip olduğu ve doğrudan kontrol ettiği, dolaylı olarak ise QTERMİNALS tarafından kontrol edilen ve Türkiye'de kurulacak olan özel amaçlı teşebbüs QTerminals Eurasia (QTERMİNALS EURASIA) tarafından devralınacaktır. Söz konusu işlem ertesinde PORT AKDENİZ'in tek kontrolü QTERMİNALS'e devredilmiş olacaktır.
- (8) Bildirim konusu işlemin gerçekleşmesi halinde PORT AKDENİZ'in kontrol yapısında kalıcı bir değişiklik meydana gelecek olması sebebiyle, işlem 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemidir. Tarafların cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirlenen ciro eşiklerini aştığı ve dolayısıyla işlemin izne tabi olduğu tespit edilmiştir.

G.1. Etkilenen Pazar

- (9) 2010/4 sayılı Tebliğ uyarınca, bildirim konusu işlemde etkilenme ihtimali olan ve taraflardan iki veya daha fazlasının aynı ürün pazarında faaliyette bulunduğu ya da taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyet gösterdiği herhangi bir ürün pazarının alt veya üst pazarında ticari faaliyette bulunduğu ilgili ürün pazarları etkilenen pazarları oluşturmaktadır.
- (10) Dosya konusu işlemde devre konu teşebbüs PORT AKDENİZ, Türkiye'de kruvaziyer ve konteyner terminali ile dökme yük, genel kargo ve proje kargosu terminaleri barındıran çok amaçlı bir limandır. Devralan QTERMİNALS ve QTERMİNALS'i kontrol eden MWANI ise Katar'da³ konteyner, genel kargo, RO-RO, canlı hayvan ve açık deniz tedarik hizmetleri sunan terminal işletmecisi teşebbüslerdir. Verilen bilgilerde, QTERMİNALS ve MWANI'nin Türkiye'de doğrudan herhangi bir faaliyetinin bulunmadığı bildirilmiştir.
- (11) Teşebbüslerin faaliyet alanları göz önüne alındığında dosya kapsamında etkilenen pazarlar "dökme kuru yük, genel kargo, konteyner elleçleme pazarı"⁴ ile "kruvaziyer liman hizmetleri pazarı" olarak ele alınmıştır.

G.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (12) PORT AKDENİZ'in faaliyet alanları doğrultusunda ilgili coğrafi pazarın, yük ve yolcu limanları açısından ayrı ayrı tanımlanması gerekmektedir. Liman hizmetleri bakımından ilgili coğrafi pazar genel olarak gerek limanın bulunduğu coğrafi konum gerekse limanın hizmet verdiği diğer liman ve hatlar ile yakın ilişkilidir. Anılan durum, limanlarla ilgili olarak kullanılan ve yakalama alanları (*catchment areas*) olarak isimlendirilen, ilgili limana hizmet veren ya da ilgili limanın hizmet verdiği limanlar ve/veya coğrafi alanları kapsayan, diğer bir deyişle limanın rekabet edebileceği coğrafi aralıklar ile açıklanmaktadır.⁵ İnceleme konusu PORT AKDENİZ'in yük limanı olması açısından

² QTerminals Holding Company LLC'nin hisselerinin tamamı QTERMİNALS'e aittir.

³ İlaveten OTERMİNALS, Ukrayna'da kurulan iştiraki QTerminals Olvia aracılığıyla Ukrayna'da liman hizmetleri alanında faaliyet göstermektedir.

⁴ Söz konusu pazar alt kırılımlar bazında belirlenebilecek olmakla birlikte mevcut dosya kapsamında pazarın alt kırılımlara ayrılmasının değerlendirilmesinin esasını etkilememesi sebebiyle kesin bir ilgili ürün pazarı tanımına gidilmeksizin "dökme kuru yük, genel kargo, konteyner elleçleme pazarı" değerlendirmede temel alınmıştır.

⁵ Case COMP/M.1674-MAERSK/ECT [1999] OJ C045, para.10.

hinterlant trafiğine/art alana ait yüklere hizmet verdiği dikkate alındığında ilgili coğrafi pazarın kapsamını belirlerken PORT AKDENİZ'in hinterlandı önem kazanmaktadır.

- (13) Mevcut dosya kapsamında ilgili coğrafi pazar PORT AKDENİZ'in faaliyetleri göz önünde bulundurularak "dökme kuru yük, genel kargo ve konteyner elleçleme pazarı" için "Batı Akdeniz", "kravaziyer liman hizmetleri pazarı" için ise "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

G.3. İşlemin Değerlendirilmesi

- (14) QTERMİNALS ile PORT AKDENİZ'in faaliyetlerinin liman hizmetleri alanlarında yatay olarak örtüştüğü görülmüştür. Bununla birlikte QTERMİNALS ve içerisinde bulunduğu ekonomik bütünlüğün Türkiye'de doğrudan herhangi bir ticari faaliyeti bulunmamaktadır. Bu doğrultuda dosya konusu işlem bakımından işlem taraflarının faaliyet alanları arasında Türkiye sınırları içerisinde bir örtüşme bulunmadığı tespit edilmiştir.
- (15) Dosya kapsamında sunulan bilgi ve belgeler çerçevesinde bildirim konusu devralma işlemi bakımından Türkiye'de herhangi bir etkilene pazarın bulunmadığı, bu nedenle işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında herhangi bir pazarda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmayacağı kanaatine varılmıştır.

G.4. Satıcıya Getirilen Rekabet Etmeme Yükümlülüğünün Coğrafi Kapsamının Değerlendirilmesi

- (16) Birleşme ve Devralmalarda İlgili Teşebbüs, Ciro ve Yan Sınırlamalar Hakkında Kılavuz'da (Kılavuz) yan sınırlamalar yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve işlemin uygulanabilmesi, yoğunlaşmadan beklenen etkinliklerin tam olarak sağlanabilmesi için gerekli sınırlamalar olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda, söz konusu sınırlamaların işlemin gerçekleştirilmesine yardımcı unsur olarak düzenlenmiş olması, yoğunlaşmanın daha kısa sürede daha az maliyetle ve daha rahat bir şekilde sonuca ulaşması bakımından gerekli olması, üçüncü kişilerin ticari faaliyetlerini sınırlayıcı bir yönünün bulunmaması, kısıtlamanın nitelik, süre ve kapsam bakımından da işlemin yürütülmesi için gerekli olandan fazla sınırlama getirmemiş olması gerekmektedir.
- (17) 21.10.2020 tarihinde GLOBAL LİMAN ve QTERMİNALS arasında imzalanan Hisse Alım Satım Sözleşmesi'nin (Sözleşme) Kısıtlayıcı Taahhütler başlıklı 15. maddesinde rekabet etmeme yükümlülüğüne ve çalışan ayartmamaya (*no-poaching agreements*) ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır. Bu düzenlemelere göre GLOBAL LİMAN'a Türkiye genelini kapsayan bir rekabet etmeme yükümlülüğü getirildiği görülmektedir.
- (18) Kılavuz'da, satıcıya getirilecek rekabet yasağının bir yan sınırlama olarak kabul edilebilmesi için;
- Süre, konu, coğrafi alan ve kişi yönünden kapsamının, işlemin uygulanabilmesi için gerekli olan makul düzeyi aşmaması gerektiği,
 - Süre bakımından üç yılı aşmayan rekabet etmeme yükümlülüklerinin genel olarak makul olduğu,
 - Ancak, müşteri bağımlılığının daha uzun sürmesi ve devredilen know-how'ın niteliği gereği gerekli olması durumunda, somut olayın gerektirdiği ölçüyü aşmamak kaydıyla, üç yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüklerinin de yan sınırlama kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olabileceği ve
 - Coğrafi bakımdan, işlem öncesinde satıcının faaliyet gösterdiği alanlarla sınırlı olması gerektiği,

ifade edilmiştir.

- (19) Bildirim konusu işlemin devreden tarafı GLOBAL LİMAN ve içerisinde bulunduğu ekonomik bütünlüğün faaliyetleri genel itibarıyla liman işletmeciliği, enerji, gayrimenkul

ve finans alanlarıdır. Teşebbüs, söz konusu alanlardan dosya konusunu ilgilendiren liman işletmeciliği alanında PORT AKDENİZ, Bodrum Kruz Limanı ve Kuşadası Ege Port'un yönetimini ve işletmeciliğini yapmaktadır. Bununla birlikte Sözleşme ile GLOBAL LİMAN'a getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü Türkiye genelini kapsamaktadır.

- (20) Kılavuz'da, rekabet etmeme yükümlülüğünün, coğrafi bakımdan, işlem öncesinde satıcının faaliyet gösterdiği alanlarla sınırlı olması gerektiği, bununla birlikte, satıcının yeni bölgelere girmek için yatırım yapmış olması gibi istisnai durumlarda bu bölgeler bakımından getirilen sınırlamanın da gerekli ve makul kabul edilebileceği belirtilmektedir.
- (21) Söz konusu yükümlülüğün coğrafi olarak satıcının faaliyet alanından daha geniş bir alanı kapsamasının gerekçesi ve bunun işlem bakımından önemi hakkında bilgi istenmesi üzerine gelen cevabi yazıda;
- (.....)
- ifade edilmiştir.
- (22) Bildirim konusu işlem kapsamında "dökme kuru yük, genel kargo, konteyner elleçleme pazarı" ile "krvaziyer liman hizmetleri pazarı" olmak üzere iki farklı ilgili ürün pazarı bulunmaktadır. Bunlardan ilki için ilgili coğrafi pazar "Batı Akdeniz Bölgesi", ikincisi için "Türkiye" olarak belirlenmiştir. QTERMİNALS tarafından ifade edildiği üzere Sözleşme ile getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü krvaziyer liman hizmetlerine ilişkin faaliyetleri kapsamamaktadır. GLOBAL LİMAN'ın PORT AKDENİZ dışında Bodrum Kruz Limanı ve Kuşadası Ege Port'un yönetimine ilişkin faaliyetleri krvaziyer liman hizmetleri pazarında bulunmaktadır. Dolayısıyla rekabet yasağının "krvaziyer liman hizmetleri pazarı"na ilişkin bir etkisinin bulunmadığı görülmektedir.
- (23) Diğer taraftan Sözleşme ile GLOBAL LİMAN, "dökme kuru yük, genel kargo, konteyner elleçleme pazarı"nda Türkiye genelinde sekiz yıl süre ile rekabet etmeme yükümlülüğü altına girmektedir. Söz konusu pazar bakımından PORT AKDENİZ'in faaliyetleri Batı Akdeniz Bölgesi ile sınırlı kalmakta, bir diğer deyişle bildirim konusu işlemin etkilediği alan Batı Akdeniz'den oluşmaktadır. Kılavuz'da rekabet etmeme yükümlülüğü için coğrafi alan sınırlandırmasına ilişkin istisnai olarak öngörülen "satıcının yeni bölgelere girmek için yatırım yapmış olması" durumu mevcut dosya kapsamında söz konusu değildir. İlaveten sektörde yüksek giriş engellerinin bulunduğu da bilinmektedir.
- (24) Teşebbüsün rekabet etmeme yükümlülüğünün kapsadığı coğrafi alana ilişkin yaptığı açıklamalar da Türkiye genelinde getirilen yasağı ekonomik ve sair açılardan açıklayamamaktadır. Her ne kadar teşebbüs tarafından PORT AKDENİZ'in faaliyetlerinin coğrafi kapsamının limanın mevcut konumundan çok daha geniş bir alanı kapsadığının düşünüldüğü, zira Antalya, Burdur, Isparta, Afyon, Denizli, Konya, Karaman, Muğla gibi birçok ili kapsayan geniş bir hinterlanda sahip olduğu ifade edilmişse de söz konusu açıklamaların Türkiye genelini kapsayan rekabet etmeme yükümlülüğünün makul kabul edilmesi için yeterli olmadığı değerlendirilmiştir.
- (25) Yukarıda yapılan açıklamalar ışığında GLOBAL LİMAN bakımından "dökme kuru yük, genel kargo, konteyner elleçleme pazarı" için Türkiye geneli olarak getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün işlem öncesinde satıcının faaliyet gösterdiği alanlarla sınırlı olmadığı ve coğrafi alan yönünden kapsamının, işlemin uygulanabilmesi için gerekli olan makul düzeyi aştığı kanaatine ulaşılmıştır. Bu itibarla söz konusu yükümlülüğün bildirim konusu işlemin etkilediği alan olan Batı Akdeniz Bölgesi ile sınırlandırılması halinde yan sınırlama olarak kabul edilebileceği sonucuna varılmıştır.

H. SONUÇ

- (26) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, ancak, taraflar arasında akdedilen sözleşmenin 15.1. maddesinde satıcıya tüm Türkiye için getirilen kısıtlamaların Batı Akdeniz Bölgesi'nde geçerli olacak şekilde düzenlenmesi şartıyla yan sınırlama olarak kabul edilebileceğine gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.